

Az ÉN árnyalatai.

Bevezetés és mentegőzés. - Az ÉN-t „nehéz definiálni”, ez az írás épp arról szól, hogy számtalan aspektusában mindig az önmagára vonatkoztatás jelenik meg, vagyis az én vagyok elve. Ezt kibővíti a kultúra, és az én-t jelekkel látja el, mert minden létező én, ugyanakkor különbözik a másik ÉN-től, aki szintén ÉN. Az én tehát a legszűkebb fogalom, mellyel önmagunkat meghatározhatjuk abban a vonatkozásban, ahogy mások azt értik. Nem beszélhetünk hát magányos ÉN-ről, nincs egyedülálló ÉN, mert mindig viszonyaiban létezik és ez által elkülönül, a másától.

Ez a felfogás elkülöníti az eddig objektívnek és szubjektívnek vélt jelenség-gyökereket abból a szempontból is, hogy minden, melyet objektívnek tekint tulajdonképpen szubjektív vagy a megkülönböztetésük egy más érdekszférába tartozik. Ez a „más” fellelhető, mint sajátvélemény, mely kultúrák hordozója lett, főként a vallásokban. De így alakult a tudományokban is, sajátságosan mint „tudományvallás”. E téren is a rendszerek megkeményedése okozza, mint ha valóságosak és örök érvényűek volnának.

- Egy kedves délutáni napon Karcsi barátom így fordult hozzám: Bandikám hogyan fogalmaznád meg, mi az ÉN? Mondtam, az ÉN nem más, mint az, ami mozgásra készlet. Bár ezekben az ÉN-ekben nem ÉN vagyok az ÉN. Vagyis az ÉN változik is de állandó is.

- Hanem ajánlom Eckhart Mester misztikáját, tőle ebben az írásban is idézek. Ő az ÉN-től távolabbra helyezi a TE és még távolabbra az Ő pozíciót. Így könnyű érteni: a TE minden, mely az ÉN-ra ható, és mindkettő az Ő-ben összegződik. Létrehozta a Szt. Háromság modern kori modelljét, hiszen az Ő vagyis a /behelyettesített/ szubsztancia ez által belekerült az ÉN-be, más szóval Isten benned lakik. S ez által Te isten vagy. Istennek Eckhart szerint „másállapotjai” vannak, nem az öröklétben üldögél, /ahova a vallás kihelyezte, a teremtést magára hagyva/, nem törődve már, /szabad akaratot adott/, lesz ahogy lesz.

- Az ÉN a művészetben nem más, mint a művész ÉN birtoklása, az emberek a művészetben saját magukat imádják, a „lehettem volna magam is” elve szerint. Az ÉN ilyen módon „tudásközpont” is.

A Valóság a „nem felébredett” számára ijesztő lehet: a félelem menekülést eredményez. A menekülés elemek, építik fel a hiteket.... a személyes ÉN-t....a hit...mindig szubjektív, a vallás így válik közösségivé. /általánossá/ ...valamilyen formában, lásd katolicizmus hinduizmus, iszlám, buddhizmus. A személyes hitekből az egyet-értés a megegyezés nagyon erőssé válik.../pl. a politikai pártok tevékenységében/ mely egymásra épülve nagyon „valós IGAZSÁG- érzetet” produkál. Ezért mondható a vallások tanító természetűek és hitelveik a szoktatásra és nem a tudatos belátásra támaszkodnak.

- Meg kell, hogy szabadulj a saját démonaidtól. Ezek többnyire a múltban laknak, és a múltra építkezés, - a nem helyes emlékezés - visszaidézi őket. Semmiféle kontinuitást a filozófiára nem kell ráerőszakolni. Mert akkor ugyanoda jutunk, a múlt visz oda.

I. „Az ÉN, mint a Rend őre!” Az emberiség eddigi története szellemi természetű, ami nemcsak e fogalom megismerhetetlen jellegében de minden erre irányuló törekvésben is jelen van. Függetlenül attól, hogy „történelemnek” nevesítette-e, rendszerezte-e érzelmeiben besorozta-e. Ezért van, hogy a társadalom-alkotó készség, a konszenzus kikeményítésekor az említett szellemi kvalitást használja, és ez egyre inkább jellemzőjévé lesz. Ennek következtében irányt adók, /vezetők/ és irányba sodródók /nép/ különböztethetőek meg. Mindkét potenciál önmagában is egész, a történelem maga annak a formálója, miként a hozzáadott apró értékek keményre kalapálják, így alakulnak ki a „rendek” másként osztályok, vagy kasztok. Az emberi világ beleszületik ezekbe, s növekedése során ezeknek a keretei között alakul. Személyisége, karaktere, jelleme ezekben terjed ki, itt érzi jól magát. Vágyaiban egy másik létet is megfogalmaz, mely akár vezérelve is lehet, ezt fejlődésnek tekinti. Mindez azonban beleütközik, a már ott lévő állapotokba, amint azt a művészet oly sokszor megjelenítette, s melynek agresszív megnyilatkozásai a forradalmakban megjelentek. Ez az előkép,

melyet a nagy-vallások kialakulásukkor már rögzítettek mutatja, hogy az emberi lény nem fogadja el /a/ belevetettsége miatti állapotát, azt módosítani igyekszik, s céljainak lényege ez.

2. „*A növekvő ÉN*”. A társadalmi különbségek így hatalmasra nőnek a szellemi különbségek miatt. Csupán a vágy nem képes a módosulásra, a konszenzusban más erőket is igénybe kell venni, s mindehhez az akarat is kevés. A munkára építettség lecövekeli a célt, magában a munkában, ezek a szakmák, melyek belső szerkezete haszon-elvű, praktikus. A konszenzust fenntartó jelleg annak a szellemi kvalitásnak az akarata, mely az egyben tartást saját vezérlése szerint gondolja, így a szabad autonóm létet akadályozza. Ellenkező esetben a konszenzus lazul, sőt feloldódik.

A hagyományos folyamatokat a reformátorok átalakították, egyre inkább szellemítették. Luther is igyekezett a vallást gyökereihez visszavezetni, vagyis a hitet a filozófiában megtisztítani. Így a konszenzus haszontalanságai és csínyei nem kerültek át az új hitbe, ám ott idő múlva más egyéb haszontalanságokkal telítődtek. Ezért a reformáció is megreformálandó, mindaddig amíg a hit elvei annak alakítói maradnak, vagyis a tudat önmagában nem lesz képes azt alakítani. Ekkor beérkezhet a tiszta tudathoz, egyesülhet a filozófiával.

Mondjuk úgy: a társadalom = kikeményedett konszenzus, kemény egyetértés, melyet a megtapadások rendszere okoz. A tapadás lehet szokás de ugyanúgy kín, nyögés, keserv, mely generációkon át, a nép-nemzet sorsaként jelent meg. „Itt élned, halnod kell”. Amíg, éppen száz éve a feltételek oly módon elnehezültek, hogy bár hatott a „gyönyörű intelem”: mégis milliók mentek Amerikába. A tapadás tehát a honi földhöz való viszony, mely erősebb volt a parasztban amint az úrban: akinek a „Föld” tulajdona volt, /jelzálóga/, egy berúgott éjszakán elkártyázta! A „világ befogadói élménye”, minden „újszülöttben” új és új, még akkor is, ha apák intelme szólt, hogy túrnöd kell! Ismerten a magyar jámbor és szíjat lehet hasítani a hátából, amint a mesék megfogalmazták: mégis a reagálások összegyűltek és most is, gyűlnek. Nem lehet olyan nemzetszerető, népszerűtő, népért és nemzetért élő, dolgozó, lihegő-és aggódó vezetőt, királyt, politikust gondolni, aki feltétel nélküli, hiszen a mérce, a Krisztusi magasság számára is adott. Csupán az egyház magatartása az, mely a lefelé taposást /túrni és megalázkodni/ és a fölfelé hízelgést /a véreskező királyok szentté avatása/: mely ezt a helyzetet értékelve messze jutott az Üdvözítőtől. Ez a hosszú tapasztalat /2000 év/ gyümölcse.

3. „*Az ÉN lehetőség*”. Az állam konvergenciája: bizottságok és javaslatok = felügyeleti szervek. Bizonytalanságok /a nép hazug, leginkább csalfa = feketegazdaság máris csökkent/ és a megigazulások, a kormány jó, ellenőrizni kell a megtévedt, - átmenetileg hazudozó népet, - lásd bizottságok. Akik igazak! A „jó” bizottságok helyükre terelik az egyébként jó szándékú ám megtévedt, becsapott, félrevezetett népet: helyesen mennek a dolgok, /ha/ a kormány jól kormányoz. Első feltétel, a régi nem volt jó = a mostani jó! Második feltétel: a viszonyrendszer; a papi szószátyár = a hírvívő! Harmadik feltétel: bravúros teljesítmények: a különlegesek minta tömeg elé állítása. A kitüntetettek az azonosságban, lásd: bűvös kocka és a „holokausztbohóc”?

4. „*A konszenzusban lévő ÉN*”. Hajlamosak vagyunk a társadalmi formációkat a politikumra vetítve meghatározni, pedig bizonyos politikai helyzetekben, /ha már azok kialakultak/ önállósodnak egyéb formák. Melyek nem feltétlen politikai természetűek, ám kétségtelen „annak” következményei. Ilyen lehet a gazdaság, amely előre tolja a GDP teremtő szektorát, a hadi ipart, melyet aztán valahol felhasznál. /Hasznosít?/ Háború, zsarolás, fegyvereladás stb.

5. „*A közép-re törekvő ÉN*”. De hasonló a szellem kihasználása is, ilyenkor előterébe kerülnek a pszichológusok, /soha nem látott túljelentkezések az egyetemeken, majd állás nélkül kóválygó lélektanászok?/, a látnokok, a nemzetmentő prófétajelöltek, a valláscsinálók és a mindezeket összefoglaló, s felettük uralkodó történészek. Máris neki lehet állni a régi ócsárolásának, s minden eddigi újraértékelésének. Magyarítani az „úgy van”-t. Megnyugtatva a felizgult tudatokat, lehűteni az izzó szenvedélyeket, hogy /a/ volt mint volt?, s általában az oktatásban /itt a szeptember/ ismét hosszú évekre ezeket a tudat alá gyömmöszölni. Amíg a nosztalgia vissza nem hígítja.

6. „*A beszorult ÉN*”. De ilyenek a vallások, melyek /az/ eddig tiltott és tagadott diszciplínák eredményeit hasznosítani igyekeznek, elfeledve, hogy valamikor megégettek gondolkodókat, hol lenne most a villanyáram, a digitalizáció, az informatika nélkülük? Hogy is volt ez „Atyám”? Pedig milyen jó a fűtött templom, az egyházi rádió, a TV, a közvetlen miseközvetítések, az óriáskivetítők. És amint a Vatikán előkelőségei nézték a foci-VB-t, mint ha a mennyekben jártak volna? Nem ott

voltak? Hiszen a pápai csillagvizsgáló, mely álnokul visszaismétli „és mégis mozog a Föld” – válaszolj: tényleg mozog? Hogy van ez a tévedhetetlenség?

És persze ilyen lehet a kreativitás, mely, ha tudományban jelent meg: máglyára velük! A művészetben megjelenőt eltűrték, mert „már” beépített istendicséret volt az: Zarathustra óta, de lehet előbb is. Beépültek az akcidensek közé, amint bármi, mely „van”, ám néhány irányzat: határozottan nem ilyen volt. Hanem tagadó, legfeljebb közömbös.

Meddig lesz még, hogy a hatalmat uraló diszciplína, a politika osztja be miből mennyit! Jó sok lakást, és még több autót, nehogy a /német/ ipar befuccsoljon mi is lenne velünk? Még több fegyvert elpasszolni, távoli vidékekre /Afrikában kavarni/, ahol a „szakértő” az ottani helyzetet „elemezve” elfeledi, hogy a fegyver nélkül esetleg, talán „kisebb lenne a bunyó”! Mert így tudós uram, /az intelligens bombákkal a „bunyó”/ már az egeket verdesi.

Hazug premisszákból csupán úgy lesz igaz: ha évszázadokon át ülepedik, s mint a guanó / egykor fekália/ volt állagát veszítve megkövül. Ilyen kikeményedett hazugság-premisszákkal találkozol a történelemben, ahol megígérték neked azt, amit ők zsebre tettek! Így lett az ígélet is guanó, s te most ama trágyahalmoz tetején ülsz és remélsz! Így azonban a mégoly nagy és nemes állítások is értéküket veszítik. Ezért kell mélyre ásni! Kérdezd: mi volt a kő a tengermélyén, talán egy lény teste? És mi volt a gondolat, hiszen volt! Azt mondja Plotinosz: „Aki istent akarja látni, annak istenné kell válnia”. De ezt már nagyon régen, olyan réges-régen mondta. Az óta sok istenné válni akaró ment a máglyákra. Pedig az angyal-fény-test elhengerítette a „nagy követ” megismerésed elől, /szabaddá váltál/. Csak neked hazudták, hogy kő volt! És mi volt az óceán, mielőtt a fény-kő- lények ott laktak? Oxigén? És mi volt az oxigén: mielőtt nem volt?

7. „A rejtőzködő ÉN”. valójában két filozófia: létezhet a gyakorlat és a szellem. Szellem, mely keletkezteti az ideát, miért van az idea előtt? Mert lineáris a kauzalitás? Így keletkezteti istent, melyet a vallás materializál, /és nem idealizál amint a materialisták képzeltek/ keletkezteti a gondolatot mely rendszere az értelemnek. A szellem tehát nem metafizika, nem módszer, nem vallásos idea, nem fekete lyuk, nem bumm, sem nem a nagy reccs. Nem átalakulás és nem kezdet. Nem lényeg és nem eszencia. Nem alany és nem állítmány. Azt mondja a Tao te king, „a szellem kiapadhatatlan szülőanya” akkor miért még mindig a papok adagolják neked? Pedig olvashatod ugyanott: „e szülőanya szülte az eget és a földet”. Téged nem? És olvasd a könyvet: „A Nagy Szülőanya örökkévaló és saját magában rejt mindent”. A papok uralmát is? Egyszerűen mondvá: a „TAO”. A hit /csupán/ részleges tudat, része a tudatnak, vagyis az, ami éppen a tudat „előtt” van. Még nincs „benne”! A társadalom, pedig emlékszik a konszenzusra, melyet addig taposott, míg megkeményedett! De még tudja: *Amikor a felhő visszaemlékszik a vízre, kezd hasonlítani az esőre!* A gyakorlat filozófiája a praxis, a minden emberben megnyilvánuló akarat -cselekedet sor. Rövidre zárt kauzalitás. Lineáris. Marx materializmusa ott téved, amikor azt hiszi: az önmagát megszerző ember feltétlen és szükségképpen a vallást találja. Az önmagaság az ember ideája, -erre ugyanis csak az emberi lény képes- nem vallásos, mert a vallás vállalt, az önmagaság pedig létállapot! A szellemfilozófia a LÉT üzenete, és nem a vallásban gúzsba kötött idea. Ha ezeket a nagy szakaszokat véljük „tartam”-nak azokban hasonlóságokat ismerünk fel. Ellentétben a történelmmel, - mely néhány ember, többnyire királyok viselt dolgairól szól,- a szellem mozgásaira figyelhetünk, s nem azokra a részekre, /korokra-kór-okra/, melyekben manifesztálódott, például a vallásra, a történelemre, a tudományra stb. A szellem egyszerű nyelven annak felismerése, hogy „valami az ember felett van”. Ez, mint külsőként = /brahmanikus kultúra, iszlám/ megnyilvánult, mint belsőként = tudomány-akarat, elfojtva = pszichológia. A XX. században ezek intenzíven konvergáltak egymás felé, hibrid rendszereket keletkeztetve. Létrejötték a mesterséges kevert vallások, a pszichológiai /ál/tudományok, és a „vagy-vagy” /tépelődéss =depresszió/, a befulladás akaratok. A kalpa lezárult, nincs tovább!

8. „*A karámosított ÉN*”. A papság nem ítélné meg, /amint a köznapi ember/ a jó és rossz fogalmakban, mert ők túl vannak jón és rosszon. A pap az első kaszt, vagyis mindenek előtti, melyet az ember gyakorlata, társadalmi élete, igénye létrehív, az emberből. Az emberi gyakorlat az emberi szellemet hívja értékelni, az embert: a papot ugyanis isten teremtette azzal a céllal, hogy neki szolgáljon. A pap tehát az Ő embere, tudatta azokat vele, melyeket velünk nem, vagy /mi/ csak a pap által, az ő hozzájárulásával tudhatjuk meg /azokat?/. Sőt egyes papokkal inkább tudatta, mint másokkal, így lettek a papi hierarchiák, s ez által látnak bennünket „bűnösöket fölülről”! Nem véletlen, a középkor mindent a főhatalom, /abszolút értelemben a pápai főhatalom/ alá rendelt, az egyetemeket is így hozta létre. E szerint működtette az inkvizíciót és a misszionáriusokat. Ezek szerint elég a világot megváltó egyetlen akarat, te az „önmegvalósításodat” mint önző, önös /bűnben fetregő/ lény, tagadd el, és szégyelld magad, ha bármire is törekszel. E szerint meg kell különböztetni a már karámosított ént a még nem karámosítottól, így a bennszülött, vagy barbár kultúrának a megsemmisítését a kereszténység által.

8/a. Nietzsche „A hatalom akarása” c. műve valójában a kasztrendszer vége. A papi hatalommal megszüntethető a kiváltság, mely a papot minden *jó és rossz* fölé emeli, a szent és a felszentelt hatalma, az abszolútum iránti /tudattalan = hány fokozatot agyalnak ki még a doktorok rólad?/ vágyakozás, a remény hatalma: azaz minden mely a 2000 év volt. Hogy mégsem lett így, persze: hiszen Nietzsche irodalmat írt! És mi az irodalom? Esetleg szép! /És nem politizált/. A tömeg pedig a tanulásból a kötelező butulásba menekült, a társadalmak ehhez bő választékot kínálnak, mindössze annyit kérve, hogy mielőtt meghibbansz fizess be az adódat! Mondható: a mai oktatási rendszer nem alkalmas arra, hogy az ismeretek után ott azokban összefüggő tudat-hálót hagyjon, /mely a Tiéd lehet egy életre/, sokkal inkább a kétségeket; „elrabolják ifjúságom legszebb éveit”. A kereszténység tanító vallás. Jézus példaadása /keleti típusú/, = a követés. Pál magatartása a hitet, /mely már áttétel/ transzformálja, ez a magyarázat magyarázata, /a teológia/ kezdete. A verbalizmus megerősöklése, a szubsztancia által: elbirtoklás az irodalomban, filozófiában, a személyes megtapasztalásban, = az istenben való hit ellaposodása. Eme megállapítás mindig visszamutat a Jézusi alapállásra, mely, ha nem is az Evangéliumokban, de a magatartásban: a következmények vállalásában egzisztencialista. /Az egzisztencia és az eszencia azonossága!/ Ezt a verbális alapot a hirdetés nem fogadta el, mai napig magyarázatok tömege mögé bújik. Ez okozza az újabb és újabb Jézus-idolok megjelenését.

Úgy lesz majd, hogy a permanencia megszüntet mindent, a benned élő Krisztust, Nietzschét, és Steinert aki begyűjtötte a huszadik századba: amit megörököltél; Spenglert aki összefogta mindezt = az emberbe. De hol kószált eddig a szökött idea? Hamvasnál /ugyan/ még virágzott, de Guenon /már/ más csírákat talált, valami egyiptomi sivatagi homok között, évezredekre betokosodva. Igen: hol van az idea, csak matériát látok és kószáló sci-fit, mely nem leli helyét az Andromédákon innen, sem túlhan, az elfogyó anyagban. Te még „fény” akarsz lenni, pedig kiöltél már mindent, mely idea volt, csupán: mert hite /hitele/ volt, nem érdekel már csak a GDP. Elkéstél! Mert nem tudott /a vágy/ megkapaszkodni a sikamlós papi malasztban, csak hajtogatta az örök igazságot: „én már itt vagyok”, mert itt voltam öröktől, /mondja/ = lásd be: a filozófus autista; belső szemléletének fogja.

8/b. Részlet, a társadalom átalakításának „nagy-módszertanából”. Mindehhez persze kell a király, legalább egy cár! Király még akad, látod, eljárt /a felség/ Afrikába vadászgatni, aztán a nők, hát igen! Morális töltést kapsz /tőlük/, boldogabban gürizel, s nem izzadsz annyira: mert tudod; „nagy emberek ezek a királyok”. Hiányzott neked: „Fülöp király” és persze a magazinoknak is. /Ellenben Petőfi, /akkor/ a királyi székbe „akarta” löni nyilait! Ejnye ez a Petőfi! Mikor milyen alsóneműt visel /a

felség/, -fontos dolgok a szabócskáknek. Ám nemcsak a pletyka, de a tudomány is fonalvégebe kapaszkodik, valahol kilóg az elvarratlan férc: a történelem. S akkor a szabócska öltöget tovább. Mik ezek az elvarratlan „felséges” okságok melyek cérnaszállal összekötnek darabokat, ebből lesz „a király új ruhája”? És a többi szál, itt-ott /ha/ kilóg, elvarrják a szabócskák, néha letépdesik, hogy csinos legyen, ha próbálsz: máris jelentik; „hozott anyagból dolgozunk!” Mert előfordul, az elvarratlan szálak felfeslenek, elenged a könyökénél, néha az ülepénél. Hát igen szabócskák, milyenre sikerült az új ruha? Summa: a valóságban akadnak fontos dolgok!

A Trockij önéletrajza oly alapos, hogy szinte tanítható: szakmát teremtett a forradalmiságából. A politikus szakmát, majd itt is tanítják? Persze lehetne mondani valójában a szociológust, aki összefüggéseket tár fel: ismer ok-okozati rendszereket. Tudja a jövőt, /a jövődet?/ Sőt letanítja az egyetemeken! S ha valaki nem eléggé aktív, őt aktivizálni kell: kialakítani a hivatásos lázadót. Nietzsche és Trockij igénye: a világforradalom a pszichológiaiba fulladt. Most ott duzzog bennük: a „nem akarom”! A kérdés éppúgy feltehető, mint Husz, Galilei, s oly sok /szent- zseni/ esetében: mi a bajuk, „miért akarják”, még testük feláldozása árán is, az önmegvalósítást? Csökönyös emberek, mondta /volna a Freudista/ az önmagát /már megvalósított főorvos, -neki lehetett önmegvalósítani-/, és hunyorgott szemüvege mögött, miközben kecskeszakállát simogatta: lelkét fejte? „Miért hiszik, hogy saját önmegvalósításunk másoknak is fontos”? - mormogta: közben „nyugtatót” írt receptre /neked!/ Nyugodj meg, mondta aztán nyugtalanul: ezek még mindig a Jézusi akaratok, nem tompulnak le, sőt egyre gyakoribbak mint önmegvalósítási tendenciák, járványként terjednek? A növekvő hormonok okozzák: csökkenteni /hígítani/ kell! Mert a Krisztusba vetett hit változatlan: „legyőzzük a halált”!

9. „Az összefogdosott ÉN”. A szakmákban itt-ott megőrződött a régi /hígulatlan hormonok = specializálódás előtti/ elfogódottsága: a szolgálat komform megsegítése, a tárgyban előhívott praktikus szépség: mely rohamosan a használhatóságban, a gyakorlatban felélte önmagát. Visszamaradt hát a praktikus, a szépség pedig, mint távoli idea a polgárság revelációja lett, áru, amit visszaböfög, de a kérődzésben megsavanyodott. Begyűjtötte, és kiállításokon mutogatja /a savanyát/: pénzt szed az ajtóban és elmagyarazza; ezek ti voltatok, bennetek volt, csak /menekülve a jövő felé/ elhagyátok a bilit amint hiteteket is! Ám én vagyok a nagy söprögető, a bili és bödöngyűjtő: összeszedem utánatok. Én vagyok: a liberális értékmérő: a /volt/ népi volt? A múlt szakszerű /diszciplináris/ zsír-feldolgozója /hokedli és lavórszakértő/, a hagyományápolás! A polgár intellektusa pedig: zabálni és zsírba ágyazni az idegeket, hortyogni és nem törődni az idővel! Csak biliből negyvenegyét állítok ki: mert a történések a pillanatban szám-érték nélküliek!

9/a. A modern társadalom általános adminisztrációba fulladása: ami korábban így hangzott; biztosan így volt, /azt/ azért írtam le, mert érdemesnek tartottam, hogy leírjam, -átváltozott! Eddig el is fogadtam, hiszen írva vagyok. Ám később az írotnak hatalma lett, s számos írás, a szelekcióban, filozófia, irodalom /pedig/ ellenség lett. A tudás hatalma ellenség? Vagy a hatása? Mire az írás demokratizálódott, és elveszett belőle a hatalom, melyet a zszurnalizmus lúgozott ki, irka-firka magazin: szócséplés, hirdetés, reklám. De hova tűnt az /akkor/ rögzített, mely „így volt”? A hihetetlenbe? A mesékbe? A tudattalanba? A mítoszok gyűjteményeibe? Ismét eposzokat írunk, valamely hatalmas „Mahabharata” meséket, vagy isteneket teremtünk: mint Homérosz? Esetleg ki-ki a magáét? A liberális magyarázatok által, az egyetemi polcokra, s onnan a fakultációkba? Meddig él, ami a betűkből alakul benned? Hol a határ, a költészet, a jog, a sci-fi? Vágysz még az élősóra: *a megszólító erőre?*

A magyar polgárság, /ha van ilyen, hiszen volt/, nem érte el, hogy létélményét megfogalmazza: irodalomban, festészetben és zenében. Csupán a „népi” vagy más hatások, francia német, amerikai fazonjában tetszeleg, a tükör előtt. Mert a kapitalizmus /ott/ átélte azt az állapotot, /pl: a Fordizmus/, amikor kielégítette az éhes polgárt, amikor az emberek nem kizsákmányoltak, hanem vásárlók lehettek. /A marxizmus ott ment tönkre és nem itt!/. S ez nagyon más világot teremtett! /Lásd: Dos Passos USA/. Itt még /mai napig/ kielégületlen emberek sóvárgásai mutatják az ideák nélküli jövőképet. Még habzsolni, falni akarsz, mert nem ettél eleget: ezért mondom; „*a kövérek hatalma*” még odább van! A kizsákmányolt vágykielégítése: itt Trockizmus. A permanens világforradalom eszméje, mostanra „a belső utak önmegvalósítási programjaként”, belső ragyogás, a „fény ember”

remény-idiotizmusa. A materializmust vallássá emelni csak akkor lehet, ha megszűnik a pap-szerep. Ha nincs pontificalis lét: nincs mivel „hidat verni” - /összekötni az eget és a Földet!/ Nincs közvetítő, a honi idealista-materializmust, a „tudomány vallását” az orvos = mint abszolútum váltja: akkor csupán a helycsere alakul. Itt a remény, ott a bizalom! A megoldás: a tudomány feladata lesz, nem szolgálat, hanem szolgáltatás. Ez cseng ki a Trockij-féle „világ-átalakítási” modellből.

9/b. Trockij írja - Sztálinról: „Sztálin maga a középszer és a lustaság.” Az orosz oblomovi lét. A teológus örök nyugalma, az öröklétbe takarózva! Sztálin /mint volt/ papnövendék a keresztény /ortodox/ utat ütközteti, a bolygó zsidóval /ez Trockij/. Aki mindenütt otthon van, de sehol sem lel otthonra, Trockij az örök lázadó, a hontalan, a sehol sem jó/. Ez a kritikus szellem Szolzsenyicin zsenijébe is beköszönt: ő /is/ hontalan a honban. A kis népek izegnek -mozognak, nem találják az /örök-honban/ helyüket, és /tipródás közben/ saját fészüküket tapossák. A folytonos vibrálások, /4Hz/ a kicsik önmegvalósítási akarata: amint, 1914-ben a talajt vesztett monarchia; a sokféleség szelleméből facsarta ki a pszichológiát, a szellem-eszencia gúzsba kötésének igyekezetét. Freud, majd Adler, és a bécsiek törekvése, hogy az első nagy vérontásban meglegjék motivációjukat. Mi a baj? A bűn! Ez a nagy „bűnös-ÉN-éhség” azóta is újabb s még újabb hullámokat vet, /szaktudományosan/ miközben annak társadalmi képletét, a „Trockij-féle permanens önmegújulást” száműzték. Trockij a társadalmat forgatta fel, főként a hatalmi szerveket: /lásd: államigazgatás/; a pszichológus a leülepedett tudat-tartalmait kavarja, s /közben/ valamennyien a zavarosban pecáznak! A „néphatalom, = mint adminisztráció” /ma/ kiverné a biztosítékot, /ha élne: Trockij, következetesen azt mondaná/: „visszaadtuk a burzsoáziának /azt/ amit egykor elvettünk tőle”. /A cári, királyi úgymond „önigazgatást” ugyanis! Most Európa jóllakott polgára pszichológushoz jár, /és nem munkásgyűléseken tanulja önmaga megszervezését/ hanem: „boldog jövő” a reménye, - a GDP felváltandó egysége, /a brüsszeli/ Androméda –tanfolyamon okul a polgár: „már a fényben” van! A „fény” a hazája!

Trockijt 1928-ban kiutasítják /Sztálin a Szovjetunióból/, s befogadási kérelme elől minden nemzet, volt elvbarátai is elzárkóznak, marad Törökország. /Amolyan Rodostó szerű magán-magány/. Sem a „világburzsoázia” sem a „demokratikus Atatürk” nem reagálnak befogadási kérésére. Mitől tartanak, kivé válik és ki ekkor /szemükben/ Trockij, a világfelforgató, a proletariátusért küzdő /anarchista =mai korunkban e szó már üldözendő/. A jós /Trockij/ 1928-ban írja: „ott rejtőzik a be nem fejezett első Vh. mögött a második”. Mely egyesek szerint az első mészárlás folytatása, a még ki nem elégült emberi /nemzeti/ vágy? John Lukács szerint nem osztályok, -amint Marx gondolta volt-, hanem népek-nemzetek feszültek egymásnak. Vagy természetesnek veszik, az /önmegvalósító politikusok és a már hamis-tudattal öntelt történészek/, az Odesszai zsidók menekülési irányát? Később Szolzsenyicin is feltárja e probléma-magot: „Be az apparátusba”, közelebb a tűzhöz! Vagyis nem látni a történések mozgását, a tespedt „fény-polgár” magatartás pedig: a söröm az örömöm lesz!

10. - A kritikus „ÉN”. - Mi kell, hogy legyen a tevékeny élet értelme? Az, hogy az általános jólét érdekébe helyezze célját. Amíg Feuerbach a politikát új vallásként értette, /szabad erő, lekötetlen gyök/ addig Spengler már látja, ez nem vallás, hanem mámor lett. És íme a közgazdász a jóságot, amit a papoktól elcsent, szétosztja. /A GDP elve/. S most a célként megfogalmazott általános jólét mámorosan, önmaga beteljesülés-következménye. S ez a mámor átlengi a szellemet: az ünnepekben és a hősiességben.

- Materialista „ÉN”. A poszt-marxista gondolkodóknak észre kellene venni, hogy a tömeg, már nem az akit a szervezés /szakszervezetek/ irányba képes állítani, s ez által bizonyos erők alkalmazottai lesznek. A proletár forradalmakban látni lehet, mint alakulnak ki a vezetők, a pártok miként kezdik el „jóságukat” /és bölcséleti rendszereiket/ a tömegre oktrojálni. És miként lesz elege a menseviknek bár a bolsevik /néhány koros elvtárs/ folytatná, de már nincs miért?

- A tudományos „ÉN”. A tömegeket most ama módon értelmezik, amint egyes vezetők igénylik. A radikális /proletár-menekült, migráns/ és a liberális mensevik /polgári-munkás/ csoportok. A mámor pedig eseménytől eseményig megváltó szellemként hat. Eme elkábult világkép, már a test, viszonylagos ellenállását is legyőzte, s mint új ember, magasztosul fel, a „JÓ” fogalmaként.

- Az objektív „ÉN”. A fejlett Európa önmaga megszüntetésén munkálkodik, és mámorában nem látja önmagát. Európa nem hiszem, hogy ebben a jelenlegi krízisben alaposabban megváltozna,

amennyiben képes a szellemi erőt működtetni /és nem a bezárt szellemet/, ez utóbbit részleteztem. Az olyan gondolkodások melyek létalapjukat veszítették oda vezetnek, hogy egyre inkább virtuális világokat hoznak létre, mely átmenetileg lehet jó üzlet, de ha a konszenzus ezért alapjaiban megrendül, a kötések eloldódnak. Ilyen a virtuális növekedése, mely nemcsak a vallásokra de a köznapi létre is vonatkoztatható, ezért is a KIINDULÁS /2016-ban megjelent munkám/ gerince, az „istenség-végtelenség-teljesség” hármas ideája, melyre a könyv gondolkodása épül. S mely szerintem a 20. század betetőzése volt. Ezt kell felismerni, ezért az idealizmus materializmus duális ellentétét, /antagonizmus/ a sutba kell dobni, és 3 alapú filozófiát használni. Ennek egyik módja a 3. kizárása törvénye megszüntetése, mely a logikát tartja fogságban és a vagy-vagy alapú gondolkodást, /mai napig/ szüli.

II. - A társadalomalkotó, a „hamis ÉN”. A „másvalaki” hamis bevételezése= lélek. Drukkeridea!
- Az erkölcsös „ÉN”. Vallásos vagy drukker? A „másvalaki” megszentelt állapota. „Szent lélek” =szent másvalaki? Ez a „Rend” öröklődik, 2500 éve, Platónnal, Arisztotelésszel meghatározza, elválasztja és kijelöli a kultúrát, mely nem egyéb, mint a fentiek építménye. Eme építmény fundamentuma a még régebbi múlt. a régmúlt mindenkiben ott van, mélyen és még mélyebben. Ha tudatnak nevezzük a felszín és tudatalatti az a réteg, melyet a felszín „háborgásai” felkavarnak, - ekképp felülre keveredve, mint hullámozásban az altalaj – úgy még mélyebb réteg a tudattalan: az ő kép rögzülése. Hol és miként vannak ezek az archetípusok nem dolgom elemezni, csupán utalok, a sejtekben, a csontokban, a vérben: a test anyagában. Épp ezért, „szinte materialista” ama nézetünk, hogy minden test: emlékszik, s ezért az emlékezet nem határozható meg sem élményként, sem időként, sem eseményként. Amint a kötél, kopula, mellyel valamihez rögzítette az ismeretelmélet: eloldható: a gondolkodás lesz képes erre, ha lazultak a kötelek. Így tehát a gondolkodás nem megismerés, hanem oldás-kötés: a gondolat /a vágy keltette űrt/ az anyagot kiválogatja: ily módon szervezi. De a gondolat felszabadító, mely az évezredek gúzst kibontja, ez által létrehozza az anyagban az önmagaságot. E szerint minden más, a másságban szerveződött, s a konszenzus-igény teszi általánossá. A formák, amiket a nyelv, egyneműség, leszármazás, tevékenység szerint azonosít. Az „Univerzálék” így válnak az egyén kordonjaivá, a társadalomban pedig kasztokká: az általános az egyesnek börtönörévé, melyet a dialektika nem tud felszabadítani. Csupán a gondolat képes teremtő erejénél fogva rámutatni az emberi „LÉT” jellegére, a „Rend” által béklyózott gondolatokat láttatni.
- Az egyetértő „ÉN”. Konszenzusos- kompromisszumos. A tudat korrekciója= Értelmiség.

Kétségtelen, a „REND”, mint olyan szervezi a halmazokat, a struktúrákban már megkeményíti az egyébként laza kötések. Ám minél inkább „rend-vezet” annál inkább őrződik a rend őre, a „hamis rend” a társadalmi mobilitás ellenfele lesz. A jobbitó szándék, melyet gyakran fejlődésnek mondanak, kisebb szakaszokat ölel át, mint amennyiből energiája táplálkozik, ezért érezhető a „sajátos fejlődés” degenerációja. Az élő szervezet, mely alapjaiban szabad, ezt frusztrációként éli meg: a kultúra előli menekülése a forradalom, mely szétzúzza a /már/ konzerválódott értékeket. E mozgások egyre gyakoribbá válnak, a váltóerő apparátusokba szervezkedik. Így a valóság a váltóerő és az apparátus ellenképeként, magában az emberben kelt önellentmondást: mint konszenzusbeli lény, az apparátus foglya, ugyanakkor életben tartója. Mint alkotó maga hozza létre apparátusait, mint Létező menekülni kénytelen az önmaga által létrehozott és fenntartott/gyűlölt és szeretett/ apparátus elől, e schizoid jellegben. A degeneráció, mely a gazdag szegény ellentétében még morális dekadencia, öröklődött: a huszonegyedik századra a létezés önellentmondásává vált. A „Lét”-létezés kettőssége eszi-rágja azt a burkot, melyet egykor, az „ÉLET”, mint az örök „JÓ” identitása aurája kapott, keresi a kis nyílást, ahol kirepülhetne, lepke létében /lélek/ újraformázhatná magát. E módszert, az újrászületést nagy kultúrák /már/ megteremtették, - bár más szándékkal – hogy a test burkot elhagyni képes legyen.

- Az „alázatos ÉN”. Depresszió? A fulladás jelei, oxigénhiány!

Az absztrakt művészet állítja nincs semmiféle megértés ember és természet között, hanem a művészet igazi és valóságos teremtés, az isteni teremtés továbbgondolása: láthatóan tehát kitölti a kanti űrt, és a lélekdimenziók feltárásával az emocionális teremtést alkotja meg. A 20. században el is indul a vizuális és a verbális képzetalkotás, olyannyira, hogy ma már virtuális világban élünk, mely főként a városlakók esetében dominánsabb mint a természet. „Az intellektualizmus annyi esztendeje után ismét felemelkedünk az ösztönöshöz, üdvözölve a gyermekeket, a primitív népeket, s az örülteket”.

12. -Az ideák fogságában. Az idea mint „ÉN” birtokosság.

- 1. Mindaddig, míg a testiségben vagyunk, nem lépünk túl a „természeten”, - táplálkozunk és szaporodunk. Mindezekhez fogyasztjuk a készen talált javakat, /a Föld javai/, vagy létrehozunk olyanokat, /kultúra/ melyek valamilyen módon a természet részei. Ez utóbbi tevékenységet nevezhették a 20. században a tudományos megismerés következményének.

- 2. A szellemiség nem tekintendő csak és kizárólag emberinek, hiszen számos cél, érzékelés eszköz a szervek adott fejlettségén megközelíti és meghaladja az ember képességét. /Pl a légy összetett szeme. Növények a szárazságra reagálnak, levélfelületüket csökkentik. A halak képesek nemet változtatni. Néhány állat idegen kölyköket is felnevel.

A vallás számos elemet rejt, mely determinizmusként fellelhető a szervezett kultúrákban, /a kagyló körülzárja a belé került idegen testet/, hasonló a közösség. Ilyen értelemben kell a megismerést, felismerésnek tekinteni, azt ismeri, ami van. Ellenkező értelemmel, duálként.

- 3. Ha az elvonatkoztatási képesség az egyesből az általánosra, majd az általánosból a transzcendensbe lép, /mely rejtőzködő egyes/ valójában leírja a teremtődést. E folyamat azonban nem megismerés, hiszen az általános, mint olyan megismerhetetlen, mégis új világot keletkeztet: /általánosít/; mely minden korábbi /előző felismerésre/ visszahat. Ez a „kör” alakú modell a végtelen archetípusa melybe vagy kezdőmozzanatot oktrojál, vagy felismeri azt, mint megismertet. A modellben minden ugyanaz és minden ugyanannak a következménye. Hogy ki mikor és milyen mértékben kapcsolódik, egy szerves, organikus, lüktető kultúra megértéséhez: kód, mellyel azt megközelíti. Ezek a kultúrák.

Leginkább azonban két szempont működtet. 1. Az idő, mint személyes, vagy átélt. Lásd: a keresztény időszámítás kényszerét más kultúrákra. 2. Az egymásra hatás, /keveredés/ amikor a folyamatba kapcsolódsz, így örvénylik. Pl. az iszlám, mely a zsidó-keresztény közötti „ék”! A még nem karámosított „ÉN” mindkettőt feszíti.

Ezért is mondható: Én értem azt, hogy akkor is vagyok, ha nem vagyok! /Ilyenkor az értelem általános, pl. „a tudat tana”./ Ám most „más” dimenziót használunk annak tapasztalataként, mert ott, /az általánosban/ nem tudtuk „realizálni” magunkat. Attitűd, vagy megfelelési kényszer? „Miként tudsz hasznos lenni, ha nem akarnak, vagy te sem akarsz, vagy nem tudsz?” Ilyenkor szempontjaid „változók” lesznek, miközben megmaradsz az általánosban.

- A csalóka egyes szám: mert az első személy sem magányos, azaz nem „egy” mert csupán az „egy” lehet az első. Zéró ugyanis nincs. Mert az egyes szám első személy csak a „TE” duálban létezik, mert „valaki”, mint a másvalaki léte mindig benne van. Ugyanakkor vallásos értelemben, az „ÉN” azonos „Ő” -vel hiszen minden istenben van, mindenben isten van: belőle ered és belé tér vissza. Ilyen értelemben az „ÉN” időleges, átmeneti, de mindenkor istennel telített. Épp ezért a többes szám, /miti-ők/ tartalmatlan, a megfosztott „egy” /az egyben lévő „egy” lényegisége miatt/. Minden többes /szám/ „TE”, mert az általánosra utal, mely az egyesben lapul. A többes dialektikája /ezek szerint/ így írható le: „ÉN” /egyes szám első személy/ a „TE” mint minden olyan, mely az egyesre hat, a /”TE”-ség, légyege: a másvalaki bennem=lélek/ ez esetben a „másvalaki” mint /az/ általános: így egyes és többes egyszerre és ugyanakkor.

Az „Ő” valóságos állapota szerint csak az „ÉN”-ben létezhet önállóan, ám a „TE”-ség is „Ő”-vel telített, mivel minden „Ő”. Isten nem lehet ember nélkül, ami maga a mítosz. Az ember magába foglalja istent, és isten magába szívja az embert. Az emberi kivetítés menekülés a „TE” nyomasztó terhétől, /kényszer, mert mindig bennem van: nem tudok „TE” nélkül létezni, miközben az „Ő” vazallusa igyekszem lenni. Független, szabad „ÉN”: tehát nincs! Ezzel a háromszögbe rendezett kapcsolatrendszer leírtuk, minden egyéb más irodalom.

13. - ÉN nélküliség. A Buddhizmus „csak tudat” tana felfogható, hogy azt az „ÉN- képet” szünteti meg, mely nem kialakult voltában valamihez kötődik, lényegében funkcionális lesz. Ez az, melyet a kollektív hasznosít vagyis az „ÉN” másokért tevékenykedő „önmagasága-önátadása” feladását. Mivel a konszenzusok a kollektívákban általában a „megsegítő Ént” hasznosították, ezért és e miatt alakult ki a megmentésre épülő vallások sokasága, melyek lényegében a „vezér” motívumot hasznosítják. A vallások alapítói sajátos vezérek akik a szellemi irányítás mellett fizikális

megmentést is nyújtanak, amiben megerősödnek. A vallások hatalommá alakulása számtalan példát ad, a sajátos társadalom felettségre, egy abszolút igazság képében, melyet az idea szolgáltat.

Valójában a vezető ereje ez, a szellemi erő melyhez egyre többen csatlakozva a konszenzust, - mely egységes tábor - megmenteni képesek. Eme módszert reformálja a Nagy Buddha, tagadva, hogy az ÉN mint olyan tiszta állapotában nemlétező, maga is káprázat s ez által lesz, lehet bármely ideának a rabja. Ennek felismerése vezet az „ÉN-nélküliség” vagyis a Buddha tanai általi, azoktól vezetett megtisztuláshoz. Az önmagára visszautaló ÉN, folytonosan visszatérő és követelőző ÉN-káprázatának megszűnéséhez. Mindezek szöveges tanítások, utalások rendszerei, melyeknek vezérfonala a fent említett. A Buddhizmus jelentősen különbözik a vallásoktól, épp azok „megmentés elvének” megszüntetése a célja, ebben az értelemben reformálta a brahmanizmust!

- A modern kor egyre nagyobb ismerethalmazokat emel be a tudatba, ezzel a tudat megőrző természetét a felismerésre összpontosítja. /Nem véletlen tehát a múlt egyre nagyobb megismerés-igénye, vagyis mit tárolt az ember tudata?/ Valójában a megismerést felismeréssé változtatja, hiszen minden ismerethez a felismertet viszonyítja, hogy megismerésnek tekinthesse. E módszer, akár a mérés azt jelenti, hogy egy előre elképzelthez, mely lehet hossz mérték, súly, űrmérték, mozgás egység, viszonyít: ezzel az arisztotelészi kategóriák rendjét a viszonyítás módján a szubsztanciához rendeli. A logikát rövidre zárja. Valójában minden viszony, a szubsztanciát igyekszik megismerni, ám -a rövidre zárt mód- csak saját viszonyítási természetét, az emberi hajlamot motiválja.

A tudat e képen mint tartály megőrző természetű, s így önmaga is káprázat. Ugyanakkor a tudat a Lét létezésben elfoglalt helyzete: kiterjedése, tere van. E szerint tehát mint térszerű /tudatháló/ képes kapcsolódni, és létrehozni a világegyetem háló modelljét, vagyis önállóan megismerni képes azt. Saját tudat hálóját a világegyetem tudatával a háló modell szerint kapcsolódik, annak mozgásait reagálja maga is. Amennyiben a tanítás szerint az önállósult tudat tevékenységek megszüntethetők, azokat eldobva, feledve így mindezek fölé kerülhet, „ez maga a semmi megtapasztalása a Nirvána”. A tanítás kezdő fokozata a Mulaparijaja szutra olvasásában már érthetővé lesz, későbbi fokozatai gyakorlással, és leginkább elvonulással érhetőek el. A tanítás egészére vonatkozó irodalom, a filozófia felől értve nem más, mint hatalmassá növesztett Ön-ismeret. Különbözik a pszichológiától, mert nem kívülről látja, érti a vizsgált személyt és nem tudományos anamnéziseket alkalmaz rá vonatkoztatva. De nem hasonlít a vallásokra sem, mert nem ad megmentést az ÉN képzetében vergődő, Önmagát sajnáló énésségnek. A pszichológia mégis felhasználja, mivel saját ismeretforrásai már kiüresedtek. A transzcendentális pszichológia pedig belefelejtkezik.

Vagyis Buddha magát a vezető szerepet is megszünteti, s ez a déli Buddhizmusban mai napig így van. Tanítás elve: Buddha sincs és nem is volt soha.

Az északi Buddhizmus sajátos útja igényelte a vezetőt, s ilyen értelemben ÉN-t birtokolt. Kialakultak a nagy egyházatyák, akik iskolákat teremtettek, ezeknek a vitái pedig létrehozták azt, ami idegen a tanítástól, magát a versengést. Ez okoz valami homályos átfedést a vallásokhoz, hiszen azokban is, az istenhez közel jutás fokozatos, amint fentebb írtam a vezetőhöz, vagyis a szubsztanciához való viszonyban realizálódik.

Az ÉN megszüntetés tana így saját tanítójával került ellentétbe, módszere azonban hatásos maradt, eltörölve az utolsó fokozatot, amit a Mulaparijaja szutta Nirvánaként megjelöl, és visszatér mint bodhiszattva. A Bodhiszattva ideál a gyakorlás folytán keletkezett hiányosságokra épül, azokból építkezik és ad megoldásokat. Közben kialakítja a sajátos megmentés módszereket, s amint már írtam ezzel ellentmond önmagának.

14. - Nézni mindig is nagyon szerettem, bámultam és báméskodtam, - kaptam is miatta - mert a nagyok között megszólalni nem lehetett. Ők beszélhettek, én pedig bámultam. Így a nézéssel tanultam meg mindent, amit mások kimondhattak, én néztem és azt is látni kezdtem, amint a kaméleon a színét váltogatja, és megértettem, hogy megfelelni igyekszik. Rájöttem nem a színek, hanem a szavak hamisak. A művészettörténet kisajátítja magának az írást, a látottat fogalommá varázsolja, mágikus képzeteket kelt, miközben a valóság érintetlen. Képtelen belépni a művészetbe. A lila élmény a festészetben évtizedekig foglalkoztatott, a lila és a zöld kapcsolata. Elmondva tört színné lesz a kék és vörös, valamint a sárga és a kék, egyszerűen hangzik. Ha elmondod megszűnik a varázs. A múlt démonai a beszélt nyelv fogalmi elemei, ezért ne mondjuk. Hanem gyűjtsünk.

- A gyűjtők kilépnek a konszenzus-megkötöttségéből, s valami érthetetlen módon egyes dolgokat, színeket, gondolatokat, tárgyakat őriznek, ez a felhalmozás kezdete. Kezdetben a jelenség a vallást is izgatja, amennyiben azokhoz tartalmakat fűz. A művész is gyűjt, benyomásokat, élményeket, érzelmeket, hogy amikor megérnek benne, kihányja mint emésztetlent, ennek következménye a filozófia de a megismerés számtalan változata is. A túl sok, az emészthetetlen, a felesleges már Buddha zsenijét izgatta és igyekezett összeszedni, mi a gondja velük. Így a művészet nem került be a Buddhizmusba, bár néhány tanító formula őriz emlékeket. A gyűjtők alapanyag gyűjtemények, melyek késztermékké válnak, s alkalmasak lesznek arra, hogy visszaidézzenek állapotokat. A művészet-pszichológia megkísérelt ily módon a keletkezés előtti lét állapotokra utalni, amint fentebb utalok a modernizmus nagy alakjaira, akik a verbalizmus isten-képzetét emelik be, mint elégséges alapot a gyűjtésbe.

- Amint a fogalmi rendszerekben a fogalom maga kopik, ezért új és még újabbak kreálása szükséges bizonyos képzetek érzékeltetéséhez, melyeket nevezhetünk elő és utó élménynek. Itt nem gondolhatunk arra, hogy a társadalomra keményedett konszenzus árutermelő tevékenysége létrehív olyan intézményeket, /művészeti képzéseket/ ahol a már kitermelt gyűjtés mint módszer fogalmazódik meg, s ez által tanítható. Ezek az intézmények gyártók és nem felismerők, jellemző módon egy-egy oktató keze alól addig és annyi növedék híresül el, amíg az intézményben felesleges nem lesz, Magyarországon ez a nyugdíjhatár. /Bár előfordultak elvi, politikai okok stb/. Az ifjú nemzedék készen kapta a mester stílusát, módszerét, szemléletét, így a mester variánsai teremtődtek meg, mint változatok egy témára. Ez mai napig elszűrte a művészetet.

A művészet tehát nem közelíthető meg a tanulás általános felfogása felől, hanem csakis az ÉN-kép mely választ ad, miről is van szó. Mivel az ÉN legrejtettebb kincsünk, befolyásolását a fenti 13 aspektusban leírtam, így - a maradék elv alapján: a művészet a befolyásolás mentes ÉN képződménye. Lényegében hasonlít a Buddha által felismert állapothoz, -a művészek közt gyakori sőt a Zen egyes megnyilatkozásai maga a mű! Ezért is mondja a Dalai Láma, hogy a Buddhizmus létállapot amint a művészet is, és nem árutermelő, nem GDP növelő és nem tanítható.

- A gyűjtés valójában az értelem képessége, valamit másként vél. Így annak sokaságai, mint mennyiségi elemek variálódnak és biztosítják a mozgást, mely a voltaképpeni ÉN helyzete. Vagyis helyzeteiben alakul, amint azt Arisztotelész is vélte, a helyzet valaminek valami miatti változása, hely változás. Amint a dolgok úgy az érzelmek folyamatos hely változásai is motiválják a megnyugvásra törekvő ÉN-t, s ezért lesz nyughatatlan. A nyughatatlanság minden alkotás lényege, mely a mennyiségi sokasodást a minőség felé sarkallja, melyet épp ezért soha nem tud elérni. Ez a művészet filozófiai értelme, olyan mely csak külső szemlélőként vagyis a másik Énnek értelmezhető. Miközben a hagyományos értelemben vett „művészi stílusjegyek” konzerválni igyekeznek a formát, az a szükségnek megfelelően változik. Azért nincs és nem lehet két egyforma művészi produktum, vagyis nem sokszorosítható, mert nem ismeri fel önmagát. A művész önmagasága = nem-önmagasága, miközben mindig az. Ellentmondásaiban fogalmazható meg, ezért gyakran tagadásként látjuk, legalábbis a konform társadalom így kívánja, hogy mindezekkel saját aluszékonyosságát legitimálja. Az Oblomovi lét legnagyobb tanulsága maga az alvás, mely a lét-fáradalmak kipihenése, nem véletlen a munkára épült GDP növelő társadalmakban a megvetés és szidalom tárgya. Miközben az ilyen kultúra elfáradt volta civilizációba hanyatlik. Pedig a nem-cselekvés, a vu-vej olyan szemléleti formát jelent, melyben a cselekvés akarata nem a tárgyi világ dolgaira, hanem egy sajátos, az ÉN működését megállítani, fixálni igyekvő tudást jelent, ilyen értelemben képes pihentetni a „munkára épült” rendszereket. Így ebben a felfogásban a művészet sajátos nem cselekvés, áruvá kényszerítése a kapitalizmus legnagyobb bűne, mely az emberi lét fogyasztásának, áruvá kényszerítésének módja, a „vissza-rabszolgáltatás” gyakorlati eleme. Ezért is a Buddhizmus, mely sajátos létállapot alkalmas mindezek értelmi felfogására, „benne és általa az idea ÉN birtokosság lesz”. Ezt kell majd megszüntetni a tanítás szerint, ahhoz azonban, hogy megtehesse, előbb birtokolnia kell azt!

15. - Az emberi világ ideái, mint ÉN képzetek.

1. Az okság és következményei. A mozgás. /testiség/

2. A törvény, mint a konszenzus meghatározója és befoglalója. /szellemiség/

3. A vallás, mint a LÉT értelmezése. A mindenek előtt való levés, Platónnál. A metafizikai ÉN és a transzcendencia, mint túlhaladott Én. /A szellemiség produktuma./

Az okság, a törvény, a vallás: az emberi hármasság „gyökér oka” a háromalapú filozófiának; /mely, mint/, 1 a testiség, 2 a szellemiség, és 3 a szellemiség által létrehozott világ, /helytelenül a lelkeség/.

16. - Az emberi levésen túli ideák, mint az ÉN gerjedelmei. A mágikus lét. „a szellem határozza meg az anyagot és nem fordítva.” A szellem ilyenkor is transz állapot, a Kandinszkij által definiált modern elképzelés kiegészül Malevics vallásos misztikájával. Valójában a formák rendje rendezetlensége előtti állapotával. Miközben a pszichikus energiák, épp a vallásos tevékenységben sűrűsödnek, és keményednek hitté, szerinte „a formák a végtelenséget leküzdő intuitív energiából származtak.” A végtelenség pedig a hitben nyeri el tartalmát. Az embernek így a művésznek az „intuitív világcélt kell megvalósítania és kifejeznie”. Ezért a kreativitás sajátos imádkozás, a fantázia meditációvá válik, ez a művészet filozófiai meghatározottsága.

Malevics szerint az embernek célja, hogy igyekezzék „közelebb jutni Istenhez, mert Isten a tökéletesség” a művészet egy út, melyen az ember halad célja felé, mely az „isteni harmónia feltárása”. A világ hozzáférhetetlen gondolkodásunk számára, az ész semmit sem észlelhet, az értelem semmit sem érthet meg. A világ elrejtőzik a végtelenségben és a sokoldalúságban, és nem tárul fel a dolgokban. „Az amit mi valóságnak nevezünk, az a végtelenség, amelynek nincsen súlya sem mértéke, sem ideje sem tere, amely se nem abszolút se nem viszonylagos, és sohasem ölt formát. Nem lehet sem elképzelni sem megismerni. Nem megismerhető, s ugyanakkor mégis létezik ez az örök „semmi”. Az ember, amikor a világot kutatja képzeteket teremt, ezek a különböző embereknél merőben különböznek, úgy, hogy teljesen szubjektívek.” 1927-ben írja, Tárgy nélküli világ c. könyvében „Az ember és a természet két antagonistikus princípiumot jelent, amelyek sem egymást megérteni, sem egyesülni nem képesek” mert mindaz amit mi természetnek nevezünk, csupán fantáziánk terméke, /ez egy meditatív világ/ amelynek semmi köze sincs a valósághoz. Az okkultizmus gyökerei vannak itt jelen. A tudat ily módon való befolyásolása jelentősen hatott a szürrealizmusra és ma is szemléleti mód.

Az absztrakt művészet áthatolhatatlan falat emel a jelenség és a lényeg közé, a tárgyaknak az emberi érzékek számára hozzáférhető külseje s belső értelmük közé, mely utóbbi titkos, ez a magában való lényeg, /magánvaló/ mely csak az ihlet, az ösztön, és az isteni kinyilatkoztatás számára hozzáférhető. Ezért a művész is filozófiai /és nem okkultizmusa/ előképzettsége okán vagy a minden élményt általánosító kopírozásnak /másolás-utánzás/ fogja fel a művészetet vagy amint Malevics állítja nincs semmiféle megértés ember és természet között, hanem a művészet igazi és valóságos teremtés: mert, az isteni teremtés tovább gondolása; láthatóan tehát kitölti a kanti űrt, és a lélekdimenziók feltárásával az emocionális teremtést alkotja meg. A 20. században el is indul a vizuális és a verbális képzetalkotás, olyannyira, hogy ma már virtuális világban élünk, mely főként a városlakók esetében dominánsabb mint a természet. A technikai civilizáció teremtette világkép segítségével „az intellektualizmus annyi esztendeje után ismét felemelkedünk az ösztönöshöz, üdvözölve a gyermekeket, a primitív népeket, s az örülteket”.

„A művészet az egyetemest keresi a különösből. Megtalálni a szépet annyi, mint felfedni az egyetemest. Ez az egyetemes az isteni. Feltárni ezt az istenit bármilyen műben, annyit jelent, mint esztétikai emóciót kiváltani.” /Doesburg/. Csakhogy az egyetemes nem a teljességet kitöltő végtelen, hanem egy univerzálé. Itt az esztétikai megítélés visszahátrál az általános és az egyes dialektikájába, mely szerint minden általános egyes, és minden egyes általános is. Mindennek biztosítéka az ember, amint régebben a skolasztika is képzelte, létrehozója pedig a tiszta gondolat.

Ha érteni akarjuk a nem érthetőt, akkor a „tiszta gondolat” nem egyéb, mint a gondolat teljes kiürítése és megszüntetése, mert a gondolatot gondolatlanítani annyit jelent, mint megszüntetni: következként a művész délibábot hajszol, s végül önmaga semmisíti meg önnön képességét az alkotásra. E tekintetben a művészet nem egyéb, mint felfokozott érzékiség a teljesség megértésére. Néha szerrel, droggal megsegítve. A gondolatok önmagára való visszahatása ugyanis öngerjedést eredményez, a Kanti rejtés /pedig/ buddhai mag, melyből az ezotéria mai napig táplálkozik.

A lényeg ezoterikus ismerete, már Eckhart mester prédikációiban megjelenik, mint „ÉN” mint „TE” mint „Ő”. Az „ÉN” a személyes, a pszichikus, az egyedi, a „TE” a hatás, mint külső befolyásoló, az

„Ő” a transzcendens az egység, az általános. A háromság eme képlete kiegészül a kereszténységben, szín értékeket vesz fel, Atya, mint transzcendens kék, a Fiú mint énséggel bíró vörös, a lélek az összekapcsoló elv a sárga lesz.

A „beleérzés elméletek” csíráként képzelik a művet, mely képesség szerint a befogadóban folytatódik, sőt növekszik. A belevetített képesség-képzletek a csoda felfedésének módjai, miként tudott olyant teremteni? Így a modernizmus a vizuálist ismét a beszédbe gyömöszölte. A korai esztétika a görög szobrászatot és festészetet a tökéletesség megtestesülésének tekinti. Zeuxis, a festő pedig oly tökéletesre festette a szőlőszemeket, hogy a madarak oda jártak csipegetni. A tökéletesség fogalma alárendelődik Kantnál az emberi képességek maximálása, /rejtve/, egyre inkább elérhető követelmény lesz az akadémiában. A tökéletesség ellenszere, a 19. századvégen „a hagyd úgy” esztétikája. Ekkor a tökéletes egész a részben feldarabolódik, míg isten teremtménye minden kis részletben tökéletes, a már csak aspektusaiban tökéletes művészet feldarabolva elveszti eme képességét, akcidenteákat alkalmaz a tökéletesség kifejezésére. A gondolat hatalmas útja ez a formátlan /Platoni/ világtól az Arisztotelészi formákig, mintegy bizonyítva a két rendszeralkotó filozófus nézeteit, egy harmadik, a Buddha általi szempont segítségével. A látott is tudattartalommal lesz, az egyik legnagyobb „tanító beszédben” - Kasjapa felmutat egy virágot! *Az ÉN a műben megpihen.*

Berkes András. 2018.

Az ÉN vizsgálata keresztényi értelemben a „Krisztusság” témaköréhez vezet, mely dogmatikai jelentése miatt megközelíthetetlen. A vallásban „megmutatott” isten ugyanis jelentősen különbözik a névként megjelenő istentől, mivel a név, mint fogalom az empiriának csak egy részére vonatkozik. A tapasztalás mely a tudásban sűrűsödött tudja, hogy a nem létező /a fogalom mögötti/ a létező, minden egyéb ismert, jelen esetben a mód amint a fogalmat megjelenítik. /Az ÉN értelmezését is e tudomány adja, miközben az ÉN minden ember sajátja./ Mivel a megismerés a létre vonatkozik, - ez az ontológia - a „már” megismertből „létező” lesz, vagyis a tudat a tudottat érti, a személyes névmás egyes szám első személyeként. /Miközben az általános ÉN-t rejt, így alakulnak a misztikus „Lét szférák”. E felfogások szerint a nem ismert is ismert, a tekintetben ha van egyedi kell lennie általánosnak is, mert: hogy „VAN”. Így nemcsak a nem ismert lesz ismert, de az ismeretlen fogalmi stabilitása fellazul, a Lét -nemlét kérdésköre megváltozik, az ÉN körében a nincsből van lesz. Ez a nincsvan lét, az ÉN-ben van, az indiai gondolkodás lényege. A kereszténység a „van”- ra támaszkodva nemcsak megnevezi, de meg is mutatja Istent: Megváltó Krisztusként! Isten ezek szerint megjelent, kinyilatkoztatta önmagát, de ez nem énsége, hanem általánossága.

Buddha gondolkodása, az ÉN bármely megnyilvánulását megszünteti, így minden személyes általános. Ez az absztrakciós kényszer a fogalomalkotás logikáját veszi igénybe, amennyiben a fogalomnak a gyakorlat nem próbaköve, - amint a zsidó-keresztény- görög logika gondolja. Az isteni, „mint olyan” a törvényekben, majd azok a közösségi, államalkotási modellekben igazulnak meg, s válnak a megismerésben azok alapjaivá. Így a formális logika. Valójában tehát e vallások a konszenzus metafizikai köntösét hasznosítják, vagyis a „JÓ” és az „abszolútum” érvényességét. Az így felépült társadalmak „felettes énje” a transzcendens ÉN-ben honol, mint „Atyaság”.

Valójában az ÉN csupán a hétköznapi használatra alkalmas fogalom, melyet a transzcendentális „ige mag” meghagy közszertű használatra. Bár létezhet ÉN, mégis minden alárendelt az igazi és egyetlen ÉN-nek, írásban megkülönbözteti kis és nagy betűvel. A pszichológia viszonyként használja és hasznosítja, gyakran a társadalomhoz máskor az istenség elképzelt mértékéhez. Leggyakrabban azonban a morál mértéke. E módon tehát „vezér-idea”, bár tagadhatatlanul egyes ÉN-ek felforgatták a társadalmi nyugalmasokat, elméletben és gyakorlatban.

A Buddha felismerte az ÉN képzetalkotó lehetőségét, utólag ezt más nagy-rendszerek is megteszik, mégis valamilyen módon hasznosítják azt. A fogalmak változtatása jól mutatja, a minden „más” kizárásának törekvését, így van ez a művészettel is. A vizualizáció alkalmas volt a verbális hiányzó

eleminek megértésére, így volt az isten fogalommal is. Az „öreg isten” és a Fiú megmutatása festői magatartást kívánt, így a „vallásos” művészet sajátos ikonográfiát hozott létre.

Az általánosban lévő nem lehet az egyediben, ez a közhelyszerű középkori vélelem, mely szerint ami fent van, van lent is, vagy elég a fentit tanulmányozni, hogy a lentit értsük nemcsak elvonta a figyelmet az emberről, és hamis tulajdonságokkal ruházta fel, de hozzájárult a transzcendens képzetek eluralkodásához a fantáziavilágokban. Ez már filozófiatörténet, s mivel a közszerű és az ezoterikusok az „istenemberi” képzeteket hasznosítva a „köztünk élő” Jézus idoljával, a „napi Krisztust” adagolják, itt csak rámutatok, e képtelenség az absztrakció befulladásából ered.

A Buddhizmus nagy alakjának Nágárdzsunának felfogása jól mutatja, hogy a logikus fantáziálás mégiscsak az ÉN rejtett képzetéből merít. Tagadja, hogy 1. „a valóságban így van”. /Ez leginkább elfogadható, hiszen lehet másként is./ S ez a második tagadás, hiszen 2 akkor nem így, hanem úgy van! Ezért hamis mindkét állítás, 3 mert nem lehet „így is és másként is” /egyszerre és egy időben/. Így aztán se így se másként nem lehet, vagyis a dogoknak /jelenségeknek/ nem lehet valóságossága /arca és állapota/ melyeket megismerhetnénk, s valóságosnak képzelnénk. Nágárdzsuna tagadja a logika érvényességét, mely általában a jelenségek megismerését értelmezi és 10 kategóriába sorolja. Minden idők egyik legnagyobb filozófusa, /a 8. században/ tudta, hogy a tudat képződményeit az ÉN hozza létre és a logika csalja. Európa ezt nem értve fejlesztette ki a pszichológiát, és magyarázatok tömegével igazolja hamisságát. Az ÉN sikertelenségei, a transzcendens valóságba vetett hit Európa válságtünetének egyik oka, vagyis a logika biztosította több ezer éves nyugalom billegése, és annak felismerése, hogy más alapú gondolkodás kell.

Summa: itt nem tértem ki az iszlám ÉN képzetére, /ezt a mai magyar közszemérem nem kívánja/. Ugyanakkor fontos megemlíteni, hogy a „nagy vallások” az ÉN képet a megnyilatkozó szubsztancia részeként értik, vagyis nem lehet Krisztus, vagy más istenként megjelenő szubsztancia ÉN-ségéről beszélni. Ezért fontos az ÉN olyan irányú előkészítése, melyben fel lehet fogni, hogy ez a változás lehetőségként „már akkor és ott” benne volt. Ez az aktuális felfogás, melyre mint az igemagban lévő jelenlét transzcendens értelemben mindig előtte van az ÉN-nek, ezért egyes esetekben azt nem igényli. Az ÉN mint „lekötött gyök”, ugyanis feltételezi a testiséget is, melyekre nem minden nagy vallás tart igényt, bár a történetiségben részletezi azt.

A kereszténység a „szent” fogalomban lezárja a továbbgondolást. A mahajana pedig az ÉN-ségben megrekedt létezését segíti, a bodhiszattva fogalom beemelásával. Érdemes megemlíteni, hogy Kőrösi Csoma Sándor magyar tudóst bodhiszattvának tekintik.